

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz
Uniwersytet Artystyczny
im. Magdaleny Abakanowicz
w Poznaniu

Poznań 18.07.2022 roku

RECENZJA

rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystycznego

Pana **mgr JAROSŁAWA NOWAKA**

w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki

wszczętym przez Radę Dyscypliny Artystycznej

Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu

Podstawowe dane o dotychczasowych osiągnięciach doktoranta

Doktorant dyplom magisterski obronił w 2012 roku na kierunku Rzeźba w ASP we Wrocławiu. Zadbał także o wykształcenie uzupełniające tzn. uzyskał Dyplom w Kölner Design Akademie w 2005 roku.

W latach 2004-2005 Jego miejscem pracy był Dom Kultury Agora Wrocław, a w latach 2006-2012 pracował jako asystent w Pracowni Rzeźby na Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu w pracowni prof. Grażyny Jaskierskiej-Albrzykowskiej.

W latach 2013-2017 prowadził własną działalność gospodarczą i od 2018 roku pracuje w firmie Korner na stanowisku Koordynator Wzornictwa Przemysłowego i Wdrożeń.

Pan Jarosław Nowak od 1997 roku brał udział w ponad 20 wystawach zbiorowych w Polsce, Niemczech i Austrii. Brał udział w wielu sympozjach związanych z szeroko rozumianą promocją sztuki oraz wykonywał wiele prac rzeźbiarskich na zlecenie – statuetek, medali i popiersi. Posiada publikacje w katalogach i brał udział w realizacji różnych targów branżowych oraz wystaw produktowych czy aranżacji stref ekspozycyjnych.

Ocena pracy doktorskiej

Jak widać z powyższego spisu działalności Pana mgr Jarosława Nowaka posiada On już naprawdę spore osiągnięcia w obszarze szeroko rozumianej aktywności sztuki – plastycznej i z zakresu designu. Natomiast tematem Jego doktoratu jest praca pt: „Funkcje sztuki w innowacyjnej gospodarce – o pozbawieniu funkcji przedmiotów

codziennego użytku”. Jest to projekt realizowany w ramach programu: „Doktorat wdrożeniowy w dziedzinie sztuki w dyscyplinie – sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki”. Jest to praca napisana z ekspresją artysty dojrzałego, zaangażowanego oraz świadomego swojej drogi. Artysty potrafiącego wchodzić w polemikę z systemami naszego świata z obszaru – właśnie sztuki czy socjologii. A to co jest istotą tego doktoratu, to analiza, wręcz - walka o stworzenie językiem wizualnym - przydatności dla społeczeństwa – inicjatyw dających poczucie sensu i - właśnie przydatności. Wszechobecna produkcja i nadprodukcja, która ingeruje w naturę, niszczy ziemię i oceany, a w konsekwencji zwierzęta i ludzi – staje się istotą poszukiwań adekwatnego działania wizualnego dla generowania wyższych wartości sztuki i jej korzystnej obecności w gospodarce. Wizualne treści doktoranta w formie wykresów, ilustracji oraz zdjęć dużo więc mówią o tytułowym pozbawieniu funkcji przedmiotów codziennego użytku. Sztuka – jej pojęcie staje się misją autora aby w umysłach ludzi i swoim - „...stwierdzić czy sztuka jest zaszczytem dla wybranych – czy prawdą osiągalną dla każdego...”. Czy gospodarka rynkowa potrafi i chce nadać sztuce – w swojej produkcji – nadprodukcji bardziej istotną rolę. Tak więc doktorant z taką wiedzą z zakresu socjologii, estetyki i filozofii oraz rzeźbiarskim warsztatem analizując zjawiska zachodzące w społeczeństwach stara się wnikliwie prześledzić te wszystkie powyższe zależności i relacje. Stara się o innowacyjne wzbogacenie tych relacji i jako artysta zabiega o kooperacje z przemysłem. Analizuje sposób wdrożenia nowych rozwiązań dla firmy, które pomogą jej najlepiej jak można funkcjonować. Stąd więc ten doktorat wdrożeniowy ma bardzo praktyczne przełożenie na

potencjalne zyski i osiągnięcia – czyli po prostu satysfakcję z jego aspektu badawczego. W tym przypadku – ścisłej współpracy z firmą KORNER, która proponuje rozwiązania dla meblarstwa i budownictwa. Przy dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości – problemów z zagrożeniami ekonomicznymi, pandemią, a ostatnio z wojną – taka wielowątkowa strategia – wypracowanie przepływu informacji oraz dostęp do elastycznych systemów czy zasobów projektowych może sprawić, że firma będzie postrzegana jako nowoczesna a jej produkty i usługi – innowacyjne. Cel doktoratu jakim jest stworzenie platformy sieciującej, integrującej – łączącej różne środowiska twórcze z przemysłem – na pewno jest bardzo ważny w kontekście tworzenia nowych, sensownych i skutecznych potencjałów. Innowacyjności otwartej, aktywizującej środowiska naukowe, przemysłowe i biznesowe do pozyskiwania różnych przydatnych informacji, analizy danych i wykorzystywania ich do rozwoju podmiotów gospodarczych. Badania autora w formie ankiet dotyczących „komercjalizacji sztuki” prezentowane w dokumentacji pracy doktorskiej, poszerzone o wywiady oraz uczestnictwo w wydarzeniach targowych, szkoleniach, warsztatach czy konferencjach stanowią więc o ich sile i przydatności dla planowania strategii firmy KORNER.

Ośrodki naukowo-badawcze, Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu i oczywiście wszystkie te powyższe również elementy – obszary użytych strategii rozpoznania tematu przez doktoranta pozwalają ujawnić pomysł, czyli wdrożyć go i umiejętnie korzystać ze wzajemnych zasobów. Tak więc w relacji sztuka – design wdrożenie rozpoznanej i zaprojektowanej metody badawczej pozwala na uzyskanie –

udoskonalenie zamierzonego celu. A jest nim pozyskanie najlepszych kontaktów dla firmy dzięki sieciowaniu różnych środowisk oraz właśnie udoskonalenie sposobów prezentacji – wręcz reklama – oferowanych przez firmę materiałów.

Ostatni obszar prac autora dotyczący zbadania roli antyreklamy i zastosowania jej w komunikacji wizualnej firmy KORNER - również bardzo dobrze mówi o rozeznaniu całego obszaru możliwości tego tematu doktorskiego. Sam jego podtytuł – o pozbawieniu funkcji przedmiotów codziennego użytku - dotyczy oczywiście zależności pomiędzy funkcją projektowanych przedmiotów a ich wzornictwem tzn. tej szczególnej granicy gdzie piękno sztuki łączy się – lub powinno łączyć się w harmonii w tym najlepszym tego słowa znaczeniu wymagań - wygodą pracy. Doktorant tworząc „Suwak funkcjonalności” opowiada się również po praktycznej stronie korzystania z przedmiotów codziennego użytku. W relacji sztuka - piękno designerska forma użytkowa przy zmienionej jeszcze funkcji przedmiotu powoduje, że jesteśmy ciągle w pewnym nieodkryciu pojęcia i oczekiwania. Gotowi jesteśmy często na akceptację niewygody gdyż urzeczeni pięknem zachwycamy się czystą formą. Sztuka choć pozbawiona lub – ograniczona funkcją tworzy przedmiot wtedy jako pretekst dla przekazu. W doktorskim wskazaniu jest to w idealnym suwaku ustawionym na środku pozycji tzn. 50% na 50%. A więc to jest ta doskonała relacja – funkcjonalny czy piękny ale wiemy, że – jak wszędzie są wyjątki od reguły na szczęście. Jak np. przy kultowej wyciskarce Philippe'a Starcka – 30% funkcjonalności i 70% wzornictwa, gdzie taki stan można akceptować z przyjemnością.

I tutaj przypomina mi się przypowieść pt. „Wskazanie” z książki pt. „Minuta mądrości” Anthony de Mello:

„Chociaż Mistrz podejrzliwie odnosił się do wiedzy i nauczania o sprawach boskich, jednak nigdy nie zmarnował okazji, by poprzeć rozwój nauki i sztuki oraz różnych form nauczania.

Nic więc dziwnego, że chętnie zgodził się na wystąpienie wobec całego uniwersytetu.

Przybył godzinę wcześniej, by przejść się po terenie.

Podziwiał rozmaite urządzenia ułatwiające naukę, o jakich nawet nie myślano w jego czasach.

Jak zwykle jego wystąpienie trwało mniej niż minutę.

Powiedział:

- Laboratoria i biblioteki

sale, arkady i portyki

oraz uczone wykłady...

wszystko to na nic się przyda

jeśli zabraknie mądrości serca

i oka, które umie patrzeć.

Konkluzja

Uważam, że ten poszukujący i patrzący na świat doktorant również w pracy naukowo-badawczej – teoretycznej umie patrzeć, bo to co robi składa się na bardzo spójny przekaz, który daje mi panoramę myślenia i siły Jego wyborów. Cały ten dorobek Pana mgr Jarosława Nowaka jest już naprawdę spory i dobrze rokuje na przyszłość. Do tego dodać należy udane poszukiwania z obszaru „obrazowania” - zapisu - kreacji oraz osiągnięcie przekazu, które uwspółcześniają tradycyjne techniki w relacji do zagadnienia unikatowości dzieła.

Dlatego, z całym przekonaniem stwierdzam że Pan mgr Jarosław Nowak zasługuje na przyznanie Mu stopnia doktora.

Z poważaniem

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz